

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 12.— P
Félévre . . . . . 6.— P
Negyedévre . 4.— P

Magyar kir. postata-
kárékpénztári csekk-
számla száma 38.990.

A hirdetési díj mm-
ként 24 fillér és előre
fizetendő. — Szöveg
közt ennek duplája.

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS“ MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség
és kiadóhivatal

BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51.
I. emelet 7.

TELEFON: 1-188-98.

Lapmegjelenés:
minden hónap 1-én
és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÜVETSÉGE
ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Gömbös Gyula

Mélyeség fájdalommal és részvétellel vette körül a nemzet az alkotó munka mellől élete delén a váratlanul elhunyt miniszterelnök ravataltát.

Amak idején, négy évvel ezelőtt, erős hittel, nagy optimizmussal és erős akaraterevével vette át a kormányzás gyeplőjét. Beszédjére mindenki felfigyelt, mert a „stilusa“, mikép előszerelettel hangoztatta, nem volt a megszokott mindennapi politikai szónoklat, hanem újszerű és tele sok realitásokkal. Emlékezőnk csak vissza azon szavaira, mikor kijelentette, hogy az országban túl sok a szervezet, amelyeknek a kitűzött cél elérésére töreksznek, hanem azok vezetői hiúságuk kielégítése körül fáradoznak és többnyire megbénítják a kormány kezét. Sokszor rámutatott arra, hogy az iparosság azért nem tud nagyobb eredményeket elérni, mert a szervezetségben nem mutatkozott meg az egység. Nyilant és őszintén kinyilatkoztatta, hogy addig, míg az egyes szakmában több szervezet, vagy frakciók állanak fenn, meg sem hallgatja őket. Az érdekeltek először csináljanak maguk között rendet, állítsák helyre még személyi áldozatok árán is, az egységet, csak azután fog velük szóba állani. „Egységes szervezetség nélkül — mondá egyik iparossággyűlésen — nincs megoldás.“ A Gondviselés akarata elvágta életútját. A maga elé tűzött egyik céljai: az iparosság felbírógóztatását nem tudta megvalósítani. Elment, de emlékézt az iparosság is szívébe fogja zárni.

A borpiac.

Az elmúlt héten a szüret az ország homokos részén megkezdődött. Természetesen az eső a minőséget lerontotta

és lerontja, egy esetleges földrepedés a rothadás veszélyét rejti magában, fagy esetén pedig a mennyiség lényeges lecsökkenésére lehet számítani. A leszüretelt mustért a legtöbb helyen 0.6 fillért fizettek cukorfokoként. Egyes vidékeken 0.5 fillért is vásároltak. Olyan helyen, ahol a termelők megfelelő hordóval rendelkeznek, a must ára 0.6—0.7 fillér volt és jobb minőségekért magasabb árakat fizettek. A nagyobb termelők 0.8½—1.1 f. cukorfokokinti árak mellett adtak el, hegyvidéken 1.3—1.6 fillért is fizettek cukorfokokinti. Ezek a helyeken az általános szüret nem kezdődött el. E hó 6-ika óta állandóan esőre fordult az idő és így a szüretelés teljes mértékben szünetel. A hideg időjárás következtében a szőlő egyelőre nem rothad. A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint a terméskilátások az eső következtében áttaliban romlottak. — Örkényben a kistermelők sietve szüretelnek, nem törődve azzal, hogy csak 16—18 fokos

mustjuk lesz. Mustárak 0.7—0.9 fillér körül mozognak. — Nagykörösiön a kisgazdaszólókban a mustok 17—20 cukorfokok. — Kerekegyháza a mustot borkereskedő cukorfokokint 0.6 fillért vásárolják. — Kecskeméten az elmúlt héter mustért cukorfokokint 0.7 fillért fizettek — Csengődön a szüret megkezdődött a mustok cukorfoka 19—20 fok közt ingadozik. — Bácsalmáson az ezerjő 20—22, oportó 18, kadarka pedig 18—20 cukorfokot mutat. A mustok 0.6 fillért. — Pakson a must 15—24 cukorfok között ingadozik. Mustárak 0.7 fillér. Óborok iránt állandó nagy az érdeklődés, kisebb tételekben ennek az ára 26—28 fillér. — Révfülöpön a főszüret folyamatban van. Mustvevők 25—30 fillért fizetnek kicsinyben, 22 fokos must 27 fillér, 25 fokos must 36 fillér. — Sopronban a must elég édes. 22—26 fokos cukorok szerint. — Jászberényben mustát: cukorfokokint 0.7—0.8 fillért fizetnek

A ceglédi országos vendéglős és korcsmáros kongresszus

(III.) Keszler Mátyás folytatva:

A rendszer hátránya a szakmán belül is megmutatkozik, mert ellentmondásokat találunk magában a rendeletben is. Így pl. a magyarzó rendelet azt mondja, hogy az olyan kávéházakban, szállodákban, vendéglőkben, melyekben eddig a borralaló adása szokásos volt, azt meg kell szüntetni és helyébe a rendelet 3. §-ában meghatározott kiszolgálási díjat kell fölszámítani. Ez eddig rendben volna, de a rendelet tovább úgy intézkedik, hogy oly vendéglőkben, ahol csak csapos, vagy

kisebb kiszolgáló személyzet szolgál ki, éppen arravaló tekintettel, hogy a borralaló nem szokásos, magasabb fizetésben kell az alkalmazottakat részesíteni. Ez súlyos ellentmondásban van az előbbiekkal. És egyébként is kérem, én már 32 éve üzöm a szakmát, de még olyan üzletről nem hallottam, ahol bármily kiesi is lett volna a vendéglő, ha kiszolgáló személyzet volt, hogy borralaló ne adott volna, hiszen az automatic magával hozza a borralaló adását, ha nem is minden vendég, de a vendégek javarésze adott borralaló.

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapított 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében arajánlatot.

Kölcsön

adunk alkalmakra székét, asztalt, üveg- és porcellánárut stb. fillérekért. **Használt billiárdok, sörkimerők, alpaca-evészközők, kertü bútorok, kuglizó felszerelések** legoleosóbban. — Ujjonnan engedélyezett fém ürmértékek. —

FRIED Zsigmond és Fia

VI, KIRÁLY UCCA 44. TELEFON: 1-291-34.

Ez a pont még abból a szempontból is hibás, hogy sok kartárs az üzletét kis üzletnek minősítve, a százalékrendszerrel nem vette be, miáltal tetemes kárt okozott nekünk kartársainak, másrészt a kiszolgáló személyzetnek, mért ugyanolyan, vagy még kisebb fizetés mellett alkalmazza őket, mint azok a vendéglők, akik a százalékrendszerrel bevezették. Hibája a rendeletnek az is, hogy azokat a koreszmákat, melyekben pincér vagy pincérnő szolgálja ki a vendégeket, mentesítik a százalékrendszer alól.

Ha figyelmesen tovább olvassuk a rendeletet, még egy nagy ellentmondást találunk benne, mely a főntebb említett, kisebb kiszolgáló személyzettel működőkre vonatkozó rendelkezéssel áll ellentétben. Ugyanis a rendelet 5. §-ának c) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az olyan vendéglőkben, ahol az üzlettulajdonos családtagjai is kiszolgálóknak, mivel azok is alkalmazottaknak tekintendők, a kiszolgálási díjban részesíteni kell őket. Szerintem az ilyen vendéglők is a kisebb kiszolgáló személyzettel működő vendéglők sorába tartoznak és ha még azt is hosszvesszük, hogy a vendéglős családtagjait részesíti ilyen előnyben, még erősteleltennek is találhatjuk ezt a rendelkezést.

És ha már itt tartunk, kérdelem: miért maradtak ki a rendeletről a körök, kasznók és testületek, melyek legtöbb esetben egész nagyüzemszerűen működnek és a szakma legnagyobb riválisai? Miért maradtak ki a rendelkezésből az ezeken a helyeken megtartott bálók, bankettek, mulatságok? Miért nem vezették be ide is a százalékrendszert? Talán ott nagyon helytálló a borralaló?

Ha az elmondottakat figyelembe vesszük, a legtárgyalagosabban megállapíthatjuk, hogy a rendelet megalkotását vezető szempontok nagyon egyoldalúak és nagyon elégtelenek voltak egy ilyen felelősségteljes rendelkezés életrekelésére. És megállapíthatjuk azt is, hogy a rendelethez fűzött reményünk, főleg vidéken, nem vált be. Ezért leghelyesebb volna, úgy hiszem mindnyájunk szerint, vidéken a régi borralaló, vagy fakultatív rendszert visszaállítani, amit szívszorogva vár vissza a vidéki vendég, pincér és vendéglős egyaránt.

Klöcker Rezső (Sárbogárd): Az előttem szóló kartárs a tárgyat kimerítette. A helyzet tényleg az, hogy a százalék felszámítása vidéken nehézségbe ütközik és az üzlettulajdonosra károsodással jár. A százalék felszámítása végett az üzletben nagyon sokszor kontraerzió támad a vendégekkel, hiába hivatkozik arra, hogy miniszteri rendelet kötelezi erre, a közönség a miniszteri rendeletet nem kívánja respektálni. A legtöbb vidéki üzletben ezáltal a személyzet is rosszabb kereseti viszonyba kerül. Küszöbön áll most iparunkban a legalacsonyabb munkabérek megállapítása is. A százalékrendszer és a munkabér megállapítása oly nagy horderejű kérdés, annyira fontosak, hogy nem tartja célszerűnek, hogy a kongresszusi tanácskozásan erről most döntsünk. Tudomása szerint az Országos Szövetségünk elnöksége ezzel a kérdéssel már többször foglalkozott és e probléma helyes megoldása érdekében az egész országból gyűjtött adatok rendelkezésre állnak, emnélfogva javasolja, hogy a kongresszus az előadó által előadottak figyelembevételével megfelelő javaslat elkészítése céljából az Országos Szövetség intézőbizottságához utalja át. (Általános helyeslés.)

Elnök: E kívánságnak megfelelően bejelenti, hogy az intézőbizottság legközelebbi ülésén ezt a tárgyat napirendre fogja tűzni és arra az intézőbizottsági tagokon kívül vidékről olyan kartársakat is meg fog hívni, akiket ez az ügy közelről érint. (Helyeslés.)

Tatiz Antal (Orosháza): Az 1936 szeptember 2. napján Cegléden tartott országos nagy kongresszus tárgysorozatának negyedik pontjára való hivatkozással a női kiszolgáló személyzet kérdésével kapcsolatban az Orosházi Ipartestület Szállodások és Vendéglősök Szakosztálya kéri: Mondja ki a kongresszus azt, hogy az úgynevezett pincérnők alkalmazását a fennálló törvények értelmében megengedhetetlennek tartja s ez alapon keresse meg a kormányt annak elrendelése iránt, hogy vendéglősöknek és koreszmárosoknak az úgynevezett pincérnők tartását tiltsa meg.

Indokaink: Az a fennálló rendelkezés, amely az úgynevezett pincérnők tartását megengedi, lényegesen ellentétes egyrészt az italméresi törvénnyel, másrészt az ipartörvénnyel.

Vidéki viszonylatban egyes koreszmárosok és vendéglősök csakis azért tartanak úgynevezett pincérnőket, hogy ezeken keresztül üzleti forgalmukat emeljék. Szó sines tehát arról, hogy ezek az úgynevezett pincérnők ténylegesen pincéri munkát fejtessenek ki, ezek kizárólag zugkéjű szerepet töltenek be, a vendégekkel együtt mulatnak. Isznak, a tulajdonos egyenes utasítására mentől többet fogyasztanak, a vendégeket erre unszolják és a legtöbb esetben magában a vendéglő vagy koreszma épületében erre a célra fenn-

tartott szobában a vendégekkel dorbézolnak. Számítalan esetben a tulajdonos felez az úgynevezett pincérnő bevetélével. Nos, attól a rakfentől tisztességes iparunkat meg kell védelmezni! E célból hivatkoztunk egyrészt az italméresi törvényre, amely kimondja, hogy italméresi engedély nem adható annak, akiről feltételezhető, hogy engedélyt erkölstelenség terjesztésére szándékozik felhasználni, másrészt az italméresi engedélyt meg kell vonni attól, aki azt erkölstelenség terjesztésére felhasználja. A törvény ezen rendelkezését azonban senki nem hajtja végre, mert ha rajti is csipnek pincérnőket ilyen üzelmeken, egyrészt csak a közigazgatási hatósághoz tesznek feljelentést, amely megelégszik párpengős pénzbüntetés kiszabásával, másrészt a tulajdonképpen illetékes pénzügyi hatósághoz semmiféle feljelentést nem tesznek és így alkalom sem nyílik arra, hogy az italméresi törvény parancsoló rendelkezéseinek eleget tegyenek. Mindez pedig amiatt van, mert belügyminiszteri rendelkezés az úgynevezett pincérnők alkalmazását megengedi és lehetővé teszi. Nos, a kérdést éppen ezen a ponton kell megfogni!

Hogy ez a mi iparunkra szegyetlenjes állapot fennállhat és pedig a közigazgatási hatóságok tudomásával, bizonyítják a következő tények: mielőtt valamelyik üzletbe (italmérebe) az úgynevezett pincérnő beléphetne, első sorban nem az egyedül illetékes ipartestületben kell jelentkeznie, hanem a rendőrhatalóság erköltselenségi ügyosztályán, ahol első sorban hatósági orvosi vizsgálatra küldik, azután a kéj-nök nyilvántartásába bevezetik és arra kötelezik, hogy hetenként kétszer ellenőrzés végett orvosi vizsgára menjen. Tehát az úgynevezett pincérnőket maguk a hatóságok kifejezetten kéj-nök gyanánt kezelik. Türetetlen állapot az, hogy az egyik minisztérium megengedje azt, amit a másik az italméresi jog, illetve engedély elvonásával büntetne, ha ily feljelentés oda beérkezne.

Az úgynevezett pincérnők alkalmazása a mai helyzetben merőben ellentétes az ipartörvénnyel is. Miért nem alkalmazzák az ipartörvényt a nőkre is ebben a tekintetben és miért lehetséges az, hogy minden szakképzettség nélkül pincérnők oly munkakörben alkalmazzassanak, melyet férfiak csakis tanoncidő és felszabadítás után végezhetnek?

Miként lehetséges az ipartörvény rendelkezéseinek felrúgása, hiszen pincérnőket az ipartestületben soha nyilván nem tartanak. Tessék a komoly pincérnőket tanoncidőre elszegődtetni, éljenek ők is a mester fegyelmi hatalma alatt, járjanak tanonciskolába, mosogassanak, seperjenek, általában végezzenek minden munkát ők is úgy, mint a tanonok, tegyenek szakvizsgát és csak úgy végezheszenek, de tényleg végezzenek is kiszolgálási tevékenységet, de mindezen előfeltételek nélkül ne vegyék el a nagyszámú állás nélküli pin-

cér kenyérét. Ez igazán tarthatatlan állapot.

Szégysenteljes azonban az is, hogy kartársaink hatósági tilalom hiányában önként nem hajlandók iparunk meggyalázásától tartózkodni. Az a helyzet, hogy tisztességes vendéglős pincérnő cégére alatt zugkőjűt nem is alkalmaz, hanem csakis olyan szakértársak teszik ezt meg, akik sem saját magukat tisztességesnek nem tartják, sem nem üznek valóságos vendéglősiipart, mert üzletükben soha egyetlen komoly vendég étkezése céljából meg sem jelennek és kizárólag amiatt vendéglősök, hogy esti 10 óra helyett éjjel 2 órakor zárhassanak és zugkőjűk alkalmazásával a korhely közönséget kifosztassák. Ismételjük, hogy vidéki viszonylatban oly vendéglők és koresmák tartanak zugkőjűket és nem valóságos pincérnőket, amelyek vásártér mellett, vagy a falu félreese helyén vannak és ahova pincérnők nélkül igazán senki sem menne. Már most az a helyzet, hogy ezek a nők a tulajdonostól legfeljebb lakást és étkezést, de ezen felül egy fillér fizetést sem kapnak. A napnál világosabb, hogy kizárólag zugkőjűnői tevékenységgel kell magukat fenn tartaniok. Másrészt a tulajdonos lakás és koszt címén egy ilyen nőre havonta minimálisan 60 pengőt ad ki, ami évente 720 pengő kiadást jelent, s ha még figyelembe vesszük, hogy az igen gyakran változó pincérnőkért a tulajdonosnak nagy költséggel el is kell utaznia, világos, hogy mindez elviselhetetlen terhet jelent a tulajdonosra, amelyet az ilyfajta nő alkalmazása révén behozni nem tudhat. Kénytelen tehát rossz bort tartani, vagyis a közönséget becsapni. Ez a tarthatatlan helyzet természetesen amiatt állott elő, mert komoly szükség nélkül adtak korlátlan italmérsi engedélyeket, már pedig látjuk, hogy a közönség ily sok italmérot eltartani nem tud.

A kongresszus a határozati javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Elnök szükségesnek tartotta kijelenteni, hogy az Országos Szövetség elnöksége is azt az álláspontot foglalta el, hogy az üzletekben csakis képesített férfi személyzetet legyen szabad foglalkoztatni. A szakmában levő nagy munkanélküliséget csak úgy lehet leküzdöni, ha a nem képzett nők helyett tanult férfszemélyzetet alkalmaznak. Ezzel szemben szükségességnek tartja még arra is rámutatni, hogy a nők nagy özönlése a pincérnői pályára azt eredményezte, hogy konyhai segédszemélyzetben, különösen tavasszal és nyáron

nagy hiány van.

Mezriczky György (Cegléd): Kedves Kartársaim! Ama sok panasz és sérelem között, amelyek nagygyűléseinken hallottunk felhozni, nem utolsó helyen áll az egyesületek és körök étel- és italkiszolgálásuk ügye.

A körök ételkiszolgálását a 101.010-1921. sz. pénzügyminiszeri rendelet szabályozza. Ez a rendelet érthetően világosan és szinte imperative kimondja azt, hogy társadalmi egyesületek nem-hogy meleg, hanem még hideg ételt sem szolgálhatnak ki még köri tagoknak sem.

Sajnos, a rendeletek és határozatok minden protestálásaink ellenére mind- eddig csak írott malasztok maradtak. A körök és társadalmi egyesületek vígan rendezik továbbra is a hangzatos című vacsorákat, amelyeknek egyik fő reklámja a tánc, főcélja azonban mindig és mindenkor az üzlet.

Felesleges hangoztatnom, hogy ezeken a vacsorákon nemcsak köri tagokat, hanem bárkit kiszolgálják. Sőt a minél szélesebb publicitásnak teljesen nyílt reklámot csapnak. Hogy ennek milyen eredménye van, annak illusztrálására felhozom azt, hogy az egyik helybeli kör zártkörű és családias vacsoráján annyi volt az idegen vendég, hogy maguknak a köri tagoknak sem hely, sem vacsora nem jutott. Sőt több esetben előfordult az is, hogy társadalmi egyesület lakodalom rendezését is elvállalta.

Hogy pedig az italfogyasztást illetőleg mindenki szívesen látott vendég, az már a vacsorarendezéseknek természetes folyamánya. Ugy gondolják, hogy ha már ehét mindenki, akkor mért ne kaphatna italt is. Holott miniszteri rendelet intézkedik arról is, hogy italt körhelyiségben csakis tagoknak szabad kiszolgálni, akik legfeljebb egy vendéget hozhatnak magukkal.

Köztudomású az is, hogy köri tagnak lenni végtelenül egyszerű és könnyű. Pár fillér tagdíj lefizetése, egy aláírás és már tag az illető. Legtöbb esetben ez a kis formalitás sem fontos. Fontos csak az, hogy aki bejön, az egyen-igyon és fizessen és így a társadalmi egyesület üzleti forgalmát emelje.

Ne tessék félreérteni. Nem akarunk mi irtóhadjáratot indítani a társadalmi egyesületek ellen. Sőt nagyon is jól tudjuk, hogy társadalmi egyesületekre kultúrális és nemzeti szempontból is igen nagy szükség van. Joggal kívánhatjuk azonban, hogy az egyesületek működése maradjon meg abban a mederben, amelyen célból alakult, ne pedig az legyen a főcélja, hogy az illetékes tönkrement vendéglősiiparnak állítékten konkurrenciát csináljon! Hiszen van nekünk úgyszólván elég bajunk a termelői és áltérmezői kimérésekkel, a pecsenyesütőgétekkel, a házi szállodákkal, hogy a privátabb bajokat ne is említsük.

Konkurrenciát könnyű a köröknek

Használt és új vendéglői

asztalok, székek, sörapparát, billiárdasztalok, kertibútorok, kugli-felszerelés, alpakkaárúk nagyon olcsón kaphatók:

Braun Gyula, Budapest

BUDAPEST, VII, SIP UCCA 14.

Alapítva: 1895.

Használt vendéglői felszereléseket vidéken is magas árban vesznek.

csinálni. Hiszen házbér, adók és illetékek, rezi tekintetében minden tekintetben előnyösebb helyzetben vannak, mint mi. Tőlünk a vendég egyébként is mindig többet és jobbat kíván és természetesen ezt csak magasabb áron tudjuk nyújtani. Ugyanakkor azonban árak tekintetében nagyon is megnézik a vendégek, hogy hol olcsóbb egy-két fillérrel a bor vagy a fröccs és a borivók azután oda mennek.

Azt is szemünkre vetették már, hogy jobb, ha a körbe jár a fiatalság, mint a vendéglőbe. Hát erre csak azt mondom, hogy a bor mindenütt bor és aki sokat iszik, az itt is, ott is becsipet. Ittas ember pedig éppen úgy csinálhat galibát társadalmi egyesületben, mint vendéglőben. Sőt nagyon sokszor a körökben olcsó boron becsipett vendég jön át hozzánk galibát csinálni. Ez is egyik fontos érviünk a társadalmi egyesületek italkimérésének erősebb megszigorítása mellett.

Mi ceglédi vendéglősök már többször fordultunk kérő szóval az alispán úrhoz és a nagyméltóságú kereskedelmi miniszter úrhoz, sajnos, kézzel fogható eredmény nélkül. Megragadjuk tehát az alkalmat, hogy erről a helyről felkérjük hatóságainkat és feletteseink itt jelen levő valamennyi igen tisztelt képviselőjét, hogy bennünket mindenképen támogatni méltóztassanak. Hiszen mi nem kérünk mást, csak annyit, hogy a körökkel és társadalmi egyesületekkel szemben a törvény betűi betartassanak és hogy tulajdonképeni hivatásuk maradjon az, amelyen névvel és amelyen célból alakultak.

Tisztelettel voltam bátor erre az alkalomra határozati javaslatomat megszerkeszteni, melynek tartalmát elfogadni, illetőleg vita tárgyává tenni kérem.

Határozati javaslat.

A Szállodások, Vendéglősök és Koresmárosok Országos Szövetsége 1936. évi szeptember hó 2-án Cegléden tartott nagygyűlésén határozatot hozott, mely szerint tiltakozik az egyesületek és körök korlátot nem ismerő étel- és italkimérései, valamint a nyilvános vacsorarendezési ellen és elhatározza, hogy azzal a kérelemmel fordul az illetékes miniszter úrhoz, hogy a körök és

Borpaloia Rt.

Budapest, VI., Király u. 26.
Telefonszámok: 1-140-44 és 1-184-64.

Ajánlja kiváló minőségű
márkás fajborait palackozva és hordótételben.

társadalmi egyesületek étel- és ital-kiszolgálása a törvény által megengedett keretbe szorítható vissza és hogy ennek betartása a jövőben a hatósági közegek által ez legszigorúbban ellenőriztessék, valamint a rendeletek át-hágói példás büntetésben részesüljenek.

Végül még bátorkodom a kereskedelmi miniszter úrnak az Országos Szövetségünknek mult évi hasonló tárgyban beterjesztett kérelemre most érkezett válaszát felolvasni.

Magyar Szállodások, Vendéglősök és Koresmárosok Országos Szövetségének Budapest.

Az egyesületek és társaskörök iparüzésének megszüntetése tárgyában 272/13-1935. szám alatt elem terjesztett bevágyára az alábbiakról értesítem a Szövetséget:

Az ipartörvény-novella 4. §-a értelmében jogi személyek képzéséhez nem kötött ipart — valamint képzéséhez kötött ipart a kézművesseget meghaladó keretben — üzhetnek. Figyelemmel a felhívott törvényhely rendelkezéseire, a társaskörök, kultúrházak és ehhez hasonló egyéb egyesületek ipargyakorlását nem áll módomban megszüntetni.

Áthátva azonban attól a meggyőződéstől, hogy iparüzésre elsősorban az állam egyes polgárai, a természetes személyek vannak hivatva, jogi személyek iparüzése pedig a lehetőség szerint megszorítandó, az én, valamint hivatali elődeimnek évek óta következetesen követett gyakorlata odairányult, hogy az egyesületek iparüzése a lehetőség szerint megakadályoztassék. E kitűzött cél megvalósításának hatályos eszközeül az egyesületi alapszabályok jóváhagyása, illetőleg látámozása szolgált. Egyesületi alapszabályok felülbírlása alkalmából mindig gondom volt arra, hogy az illető alapszabályokból kihagyassék minden olyan rendelkezés, amely az egyesületet valamilyen ipar gyakorlására jogosítaná fel.

Az egyesületi iparüzés megakadályozása érdekében ennél továbbmenő intézkedéseket törvényes lehetőség hiányában nem áll módomban foganatosítani.

Amennyiben a Szövetség arról szerezne tudomást, hogy valamely egyesület iparjogosítvány nélkül gyakorol ipart, noha erre alapszabályai fel nem jogosítják, a törvényes megtorlás érdekében módjában áll a szükséges lépéseket megtenni.

Budapest, 1936. évi augusztus hó 4-én. A miniszter rendeletéből: Kacsóh s. k. miniszteri osztálytanácsos. A kiadmány hitelül: Székely miniszteri iroda s. tisztt.

E leirat alapján kívánatos volna, ha az ipartársulati és szakosztályi elnökök a működési területükön levő társadalmi körök, kaszinók és kultúrházak alapszabályaiba betekintenek és megállapítanak, hogy az alapszabályok adnak-e arra címet, hogy italméréssel, vagy vendéglőiparral foglalkozzanak. Ha nem, úgy panaszemelés céljából forduljanak az Országos Szövetségünk elnökségéhez.

Dr. Lipcsey Ádám (iparkamarai kiküldött, Budapest): Az előadó által ismertetett tárgyra vonatkozólag fel-említi, hogy a ceglédi panaszok alapján a kamara is megállapította, hogy a vacsora rendezések nem alkalmas-szerűen, hanem általánosságban, iparszerűen történnek. A körök és kaszinók célja nem lehet a vacsora rendezés. A kamara a vendégipar ezen sérelmét mindenkor magáévá tette.

Keszler Máttyás (Salgótarján) szövevény, hogy városában is nagyon elharapózott a körök ipargyakorlása, sőt az ottani ipartestület is vendéglőipart akar gyakorolni. A bányavállalat épületében még szállodaipart is folytatnak.

Szóllósy Ferenc (Székesfehérvár): Felemlíti, hogy az IPOSZ egyik ülésén is szóba került ez a kérdés és indítványt tett, amelyben kimondani kérte, hogy nem illendő, hogy az ipartestületek a vendéglős tagjainak konkurenciát csináljanak az iparoskörök vendéglőszerű vezetésevel. A körök és kaszinók maradjanak annál az ideálnál, amire alakultak és ne folytassanak ipart.

Végül a közgyűlés egyhangúlag elfogadta az előadó határozati javaslatát.

Dr. Stéger Béla ügyész (Budapest): Ismertette a zenezárola, üzleti záróra és a táncrendelet körül felmerült panaszokat, valamint a magas zeneszerzői jogdíj tárgyában ismert viszályokat. A táncrendelet, valamint a tánevigalmi díjak és a zárórahosszabbítási díjakról a belügyminisztériumban most készül rendelet és a díjak mérséklése várható. Előreláthatólag az úgynevezett asztalközi táncok miatt is intézkedés fog történni. Szövetségünk kívánsága az, hogy a zenei és üzleti záróra egységesítettessék.

A zeneszerzői jogdíj miatt panaszaink mindaddig orvoslást nem nyertek. Ebben a tárgyban az illetékes helyre beterjesztett kérelmünk elintézését még mindig nem nyert. Javasolja, hogy a kongresszus bizza meg a Szövetség elnökségét, hogy a szóbanforgó ügyek kedvező elintézését szorgalmazza illetékes helyeken.

Dr. Stein Sándor (a szállodás szakosztály igazgatója, Budapest) csak röviden kíván a zenejogdíj ügyéhez hozzászólni. Kívánatosnak tartja, hogy

a Szövetség újabb bevágyában a vonatkozó törvény módosítását kérje. (Helyeslés.)

Ruttka József (Kaposvár): A harmadik kérdésünk az, hogy a mostani, érvényben levő táncrendeletet a nagyméltóságú belügyminiszter úr revizió alá vétetni és azt békeidei szokásra módosítani, vagy legalább enyhíteni oly módon, hogy bizonyos mérsékelt évi díj lefizetése ellenében ezeknek a kisebb vendéglőknek és koresmárnak is megadassék a rögtönzött táncra való engedély. A fent említett táncrendeletre panaszunk a következő: Minden vidéki városban egy vagy két legelőkelőbb helyre adnak évi rögtönzött táncra engedélyt, bizonyos magas díj lefizetése ellenében és az úri közönség vigan táncolhat és vigadhat. A kisebb vendéglők, ahova az iparosság és kisebb egzisztenciájú vendégek járnak, azok a legszigorúbb ellenőrzés alatt állnak és a legnagyobb kellemetlenségnek vannak kitéve. Pl.: Az utóbbi vendéglőkben többnyire csak szombati és vasárnapi napokon van egy kicsit nagyobb vendéglátogatás, amikor is az említett iparosság a heti szorgalmas munka után betér egy kis szórakozásra családjával együtt, most esetleg egy kissé jobb kedvük támad és egy-két pár feláll és asztal mellett eltáncolnak egy esárdást, közben bejön a vendéglőket szorgalmasan őrző rendőr, aki kívülről a jól be nem függönyözött ablakréson meglátja a táncot, először a vendéglős terhére veszi fel a jegyzőkönyvet, azután a vendéget leigazolja és őket felírja. Most az történik, hogy egyszerre a vendéglőhelyiség siralomházzá változik át, a vendégek kiegyenlítik szám-lájukat és eltávoznak. A vendéglős pedig ott szomorkodik az üres helyiségben és azon gondolkodik, hogy elég lesz-e egész heti bevétele a rászabandó büntetést kifizetni. De ráadásul az illető vendégeket is beidézik a rendőrségre. Ezek után az történik, hogy azok a vendégek többé abba a helyiségbe nem mennek el, vagy egyáltalán sehova nem mennek. Ilyenformán hogyan tudjon létezni egy vendéglős és hogy álljon módjában eleget tenni adófizetési kötelezettségének. Ilyen eseteket béke idején nem ismertünk.

ÉRZÉKENY, FÁJÓS LÁBAKRA

készíték orvosok által elismert, új-találmányú prima varrott **gyógycipőket, lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem, borkeményedések** ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színből 30.— pengőtől. precíz lúdtalpbetéteket készítenek és raktáron tartok.

NYÁRY JÁNOS gyógycipész,
BUDAPEST, VI, SZONDY U. 25. TEL: 1-211-20.
Címet kérem megőrizni.
Kérjen ismertetőt. — Ingyen lábátvillagítás.

Kreibich-iroda

az ország legnagyobb és legelőkelőbb szállodai, vendéglői főpincérek és személyzet ELHELYEZŐ irodája. Az ország legrégebb ilyen üzlete.

Cím: BUDAPEST, Molnár u. 12.
Telefon: 1-854-66

De most jön a legszebb dolog, mélyen tisztelt Kongresszus! Minden városban, községben gombamódra létesülnek kultúregyesületek és mindegyik rendelkezik italmérési engedéllyel. Ezek az egyesületek alapszabályaik értelmében zártjellegűek és mi megy ott végbe? Valóságos dorbézolás, mulatozás, táncolás. Folyik a bor, pezsgő és a legszebb, hogy azzal sem törődnek, a megjelentek tagjai-e az egyesületnek vagy sem. Fontos az, hogy minél nagyobb forgalmat csináljanak, mert az jó üzletnek bizonyul részükre. Ráadásul az italokat és ételeket sokkal olcsóbb áron adják, mint nyilvános vendéglőben. Bankettetek engedélyeznek tartani helyiségükben, azt pedig dömping áron vállalja a vezetőjük, egyszerű azért, mert nincs olyan rezsije, másrészt azért, mert az egyesületnek sincsenek nagy terhei, mert tagsági díjból fűtenek, világítanak és mint kultúregyesületek, adókedvezményben részesülnek. Ezzel szemben magasabb házbér, magasabb adó, nagy rezi terhel a vendéglősöket. Továbbá záróra rájuk nem vonatkozik, rendőrség által nincsenek ellenőrizve, tehát ilyenformán könnyű konkurrálni a nyilvános vendéglőkkel szembe, akik óriási adókat fizetnek és nagy rezsiköltséggel dolgoznak.

Ezek után igazán nem volna szabad kihágásnak minősíteni, ha a nyilvános vendéglőben olykor egy-két asztal mellett eltáncolnak egy csárdást. Ezért kérjük ezen szigorú rendeletnek a megváltoztatását és a zártjellegű egyesületeknek és köröknek az alapszabályokban foglalt kö-eknek betartását elrendelni kegyeskedjék.

A kongresszus az előadó javaslatát dr. Stein Sándor kiegészítésével elfogadta.

Hornyák István (Ujpest): Azon kérdések után, melyek eddig kongresszusunkon felmerültek, foglalkozunk kell még egy-néhány olyan problémával is, melyeknek kedvező elintézése fontossággal bír az italmérési társadalmának egyetemességére nézve.

Ezeknek a kérdéseknek sorába tartozik többek között a sörárak egész országra szóló egyöntetű megállapításának szükségessége is.

Szövetségünk már évek óta folytat — hogy így mondjuk — késhegyig menő harcot a sörgyárakkal a sörárak mérséklésének elérése céljából, évek óta küzdünk szóban és írásban, hogy megtörhessük azt az árdiktatúrát, amely árdiktatúra lehetetlenné teszi, hogy fogyasztóképesé, illetve fogyasztóképesebbé tegyük a közönség kevésbé tehetőse rétegeit. Ez a harc azonban eddig eredménytelen maradt.

Mélyen tisztelt Nagygyűlés! Akkor, amidőn nyilvánvaló, hogy a sörárak nem igazodnak a fogyasztók teljesítő-

képességéhez és akkor, midőn megállapítható, hogy a magyar sörtermék külföldi viszonylatban vezet ár tekintetében, érthetetlen előttünk a sörgyárak árpolitikája. Érthetetlen már csak azért is, mert a magyar sör előállítás költségei — lévén a munkabér és nyersanyag olcsóbb — kisebbek, mint a külföldieké, tehát mind: előfeltétele meg volna az olcsóbb sörnek. De a sörgyárak — hivatkozással az erősen megnövekedett fogyasztási és egyéb adókra — nem engednek áraikból. Pedig erre hivatkozni nem lehet, ha figyelembe vesszük a békebeli sörárak s a mai árak között levő óriási különbséget, valamint azt, hogy békeében magasabb volt a munkabér és drágább a nyersanyag, — az ezebből származó árdifferenciák bőségesen elegendők az adótöbblet fedezésére.

Midőn a tényeknek megfelelő indokok alapján megállapítást nyert a sörárak nivójának tarthatatlansága, meg kell még vizsgálni azokat a sérelmeket, melyek a sörárakkal kapcsolatban érik különösképpen a vidéki kartársainkat.

A sörgyárak árai megállapításánál háromféle árnívót rögzítettek: a budapesti, a budapestkörnyéki és a vidéki árnívót.

Budapesten, ha így lehet mondani, a legalacsonyabbak az árak (1 hl. 66.40). Budapest környékén, Szövetségünk nyomásának hatása alatt ezévből már a budapesti árhozhoz nivellálódnak, a vidéki italmérők pedig a legmagasabb árakat viselik. Hogy a vidéki többlet fizet a sörért, ezt a fuvar többlettel magyarázzák.

Ezek szerint a vidék a fuvar többlettel kellene, hogy felülfizesse a sör budapesti alapárát s amennyiben a fuvar költség átlagban nem haladja meg a hl-kénti 4 pengőt, nyilvánvaló, hogy a vidéki sörár csupán 4 P-vel lehet több, mint a budapesti alapár. E megállapításunkkal szemben azonban mi a valóság? Megjegyzem, hogy a következő eseteknél a 14%-os sör van alapul véve.

Székesfehérváron 78 P, egész Balaton környékén 80 P plusz szállítás a raktártól a fogyasztóhelyig. Általában megértés Dunántúl a 78—80 P-s árat s nyíli, jóllehet, hogy az itt árusított sörök a soproni és nagykanizsai sörgyárakból kerülnek ki, mely sörökről köztudomású, hogy nem egyenrangúak a kőbányai termékkel.

A Duna—Tisza közén, egyes esetektől eltekintve, ugyancsak 80 P-be kerül hl-je a sörnek és a Tiszántúlon sem külön a helyzet.

Ezekből az adatokból láthatjuk, mélyen tisztelt kartársaim, hogy a vidéki és a budapesti sörárak között, lévén a budapesti alapár 66.40 P, cca 13.60 P differencia mutatkozik és ha most ebből levonjuk az effektív 4 P-s fuvar-

CSÁKY-féle MUST MOST

Csáky vezetése alatt álló sajtólövezem IX. Angyal uca 7b. (Boráros térnél) Kocsibehajtás Mester uccából
Telefon: 1-420-69. MÁRKA - MUST!
Must kiszolgálás megkezdődött.

Üzemvezető.

Kérem t. vevőimet, óvakodjanak a nevemmel való visszaélőktől. — Csak ez fényképpel ellátott igazolvánnyal rendelkező alkalmazottamtól szíveskedjék árut elfogadni. — Telefoni megrendelések a város bármely részébe azonnal teljesíttetnek.

költséget, kiderül, hogy a vidéki kartársak 9.60 P-vel kapták drágábban a sört, mint a budapesti kollegák, ami a legnagyobb sérelem a vidéki kartársakra nézve. Most ha még figyelembe vesszük, hogy a csapon levő hordó az ottani rosszabb anyagi helyzetben levő fogyasztók gyenge fogyasztása miatt 4—5 napig nem ürül ki, ami aztán ilyen körülmények között semmiesetre sem rentabilis üzlet.

Az eddig elhangzottakkal kapcsolatban meg kell még jegyezni, hogy ezekért az elviselhetetlen sörárakért nem csupán a sörgyárak felelősek, nagy mértékben kiveszik részüket a drágításból a depósok is. Ezek a vidéki sörbasák átvették a sörkarter mentálisát és a legfelsőbb hatványra tornászták fel az amúgyis elviselhetetlen sörárakat. Rengeteg panasz, sérelem fut be a Szövetségünkhöz a depóbasák túlkapasai miatt. Ez állapotokon feltétlenül változtatni kell, mert tőrhetetlen, hogy pl. egy sördepó fényesen keressen a sörön és az italmérő pedig alig valamit.

Tűrhetetlen, hogy midőn a fuvar költség a sörárban befoglaltatik, még egyszer felszámítottassék.

Tűrhetetlen, hogy a sörminőséggel kapcsolatban felmerülő panaszok ne orvosoltassanak, tűrhetetlen, hogy magánfeleket szolgálgjanak ki gyári áron, tűrhetetlen továbbá az udvariasság hiányának azon mértéke, ami a vidéki kis-

királyokat majdnem kivétel nélkül jellemzi.

Hogy mindezen sérelmek, melyek a sörárakkal, valamint a vidéki depókkal kapcsolatban felmerülnek, megszűnjenek, a következő határozati javaslatot van szerencsém betervezni: Utasítsa a kongresszus a Szövetség vezetőségét, hogy haladéktalanul járjon el a sörgyárak igazgatóságánál a vidéki sörárak mérséklése érdekében, továbbá hívja fel az igazgatóságok figyelmét azon visszasságokra is, melyek a vidéki depók működését jellemzik s követelje azoknak egyszerűsége mindenkorra való megrendszabályozását.

Tisztelt Kongresszus! Súlyos sérelmet képezi az italmérőknek a jégellátás is. Annak idején a 17233—1934. K. M. számú rendelet kimondotta, hogy a természetes jég használata, tekintettel annak fertőző voltára, tilos s aki vét a rendelet intenciója ellen, az kihágást követ el s ez szerint büntetettik. Kiderült tehát, hogy a természetes jég az újabb időkben megváltoztatta eddigi jó hűtő tulajdonságait, felcsapott egy igen veszedelmes és az emberi társadalomra nézve életveszélyes anyagnak, amit — tekintettel veszedelmes mivoltára — feltétlenül indexre kellett helyezni.

A természetes jég minden megállapítás ellenére tisztességesen, becsületesen látja el feladatát. Ősapaink is ezzel hűtötték, konzerválták a romlandó élelmiszereiket és hűtötték italaikat s a történelem sem igen emlékszik meg olyan tömeghalálzásról vagy megbetegedési esetről, melynek előidézője a természetes jég lett volna. S ha mégis lett volna fertőző hatása, úgy ez csak akkor következhetett be, ha a hűtendő élelmiszer közvetlen érintkezésbe került volna a jéggel. Tudvalevően azonban mélyen tisztelt Kartársak, hogy az italmérőknél a hűtés a jégsekrények hűtőszájkain keresztül történik, így eleve ki van zárva a fertőzés lehetősége.

Felmerült tehát az a kérdés, mi szükség volt a természetes jég használatát tiltó rendelethez? Mi erre felelni nem tudunk, azt azonban tudjuk, sőt erősen érezzük, hogy a rendelet megjelenésével parallel fejlődtek ki a jéggyárak. Ez még nem volna olyan nagy baj, a baj ott kezdődött, hogy közben kartelizálódott jéggyárak olyan árakat diktáltak, illetve diktálnak, ami már teljesen elviselhetetlen mindazokra nézve, akik a műjeget használni kénytelenek.

Nézzük meg tehát, hogy festenek ezek a jégárak mm-ként: Budapesten 2.40—2.60 P. Cegléden 2.80 P. Kecskeméten 2.40 P. Vácon 2.80 P. Balatonvidéken 3.20 P. Gödön 4.— P. Tiszántúl átlag 3.— P stb., Ujpesten 1.50 P.

Most ha figyelembe vesszük, hogy egy közepes vendéglő napi jégükséglete 1 mázsa, könnyen megállapíthat-

ju, hogy ez havonta kb. — a fenti adatok alapján — 84 pengős terhet jelent, mely összeg elegendő ahhoz, hogy megingassa egy közepes üzlet egyensúlyát.

Midőn megállapított nyert, hogy a természetes jég használatát tiltó rendelet tévedésen alapszik és midőn azt is megállapítottuk, hogy a műjég használata elviselhetetlen terhet jelent ránk nézve, meg kell állapítanunk még azt is, hogy a jéggyárak profitélsége minden képezetet felülmúl. Egy métermáza műjég előállítási költsége 80—85 fillér között mozog. Az eladási ár átlagban 2.60 pengő, a mutatózó nyers haszon 1.70—1.75 pengő, mely összegből levonatik a kiszállítási költség, kb. 50 fillér mázsánként. Marad tehát tiszta haszon, 1.20—1.25 pengő, ami az előállítási költségnek 150—160 százalékát képezi.

Hogy a jégkارتel milyen eszközöket vesz igénybe, ha profitja helyenként veszélyeztetve lesz, annak jellemzésére álljon előtűnk az újpesti eset.

Ujpesten ezévbem üzembe helyeztek egy kartelen kívüli jéggyártart, mely jéggyár igazgatósága, érintkezésbe lépve a helybeli hűsiparosokkal és azokkal egy méltányos, mindkét felet kielégítő szerződést kötött. Előre kell bocsájtanom, a kartel mindent elkövetett, hogy e kartelen kívüli gyár üzembehelyezését megakadályozza, 30.000 pengőt kínált a gyár tulajdonosának évente 4 éven át, ha nem kezdi meg a jég gyártását, — de ez a manővere sikertelen maradt.

A kartel azonban nem hagyja magát, szerződést kötött az újpesti italmérőkkel és fűszerekkel egy éves időtartamra, mely időre kötelezte magát arra, hogy 1.50 pengőért szállít műjeget mázsánként. Számításra bevált, mert olyan felzúdulás keletkezett ennek nyomán a hűsiparosoknál — az ő szerződésük ugyanis 2.— pengős áron alakult —, ami majdnem elsöpörte a hűsiparosok vezetőségét. Megvesztegetési vádak hangzottak el, amiből aztán egy esomó ragalmazási per keletkezett és mindez csak azért, mert a kartel ördögi taktikából 50 fillérral olcsóbban adja a jeget, mint a kartelen kívüli gyár Eddig így van, de mi lesz jövőre, ha lejár a szerződés? A kartelen kívüli gyárral újabb szerződést a fogyasztók nem kötnék, mert e gyár képtelen 1.50 pengős áron adni a jeget, úgy, hogy a nóta vége csak az lehet, hogy vagy elfogadják a 30.000 pengős ajánlatot és a gyár üzeme megáll, vagy megsemmisül. Bármelyik eset is következzen be, mindenképpén azt végsőfokon mi, fogyasztók fizetjük meg.

Ez adatokból láthatjuk, mélyen tisztelt Kartársak, hogy mily nagy mértékben vagyunk védtelenül kitűve a jégkارتel diktatúrájának, láthatjuk továbbá az előbb előadottakból, hogy igaztalanul sújt bennűnket a termé-

szetes jég használatát tiltó miniszteri rendelet. Hogy ezek a bajok orvosolhatassanak, a következő határozati javaslatokat terjesztsem be: 1. Utasítsa a kongresszus a Szövetség vezetőségét, hogy megfelelő javaslat alapján kérje a kereskedelemügyi miniszter urat a 17233—1934 K. M. számú rendelet módosítására olyképpen, hogy a természetes jég használata, amennyiben az étellel, itallal seholsem érintkezhet, az italmérőknek megengedtessek. 2. Utasítsa a kongresszus a Szövetség vezetőségét, hogy megfelelő indokolás alapján kérje a kereskedelemügyi miniszter úr közbelépését a műjégárak mérséklése érdekében oly mértékben, hogy a jéggyártásból származó haszon ne haladhassa meg a tisztos polgári haszon mértékét.

Tisztelt Kongresszus! Előadásom keretében tartozik még ismertetni azon sérelmeket, mely sérelmek az újabb időkben felbűrjázott úgynevezett 1½ literes szénsavval telített kűtvizeken keresztül érik különösképpen a budapesti és a budapestkörnyéki kartársakat. Meg kell jegyezmem, mielőtt a sérelmeket ismertetném, hogy ezeket a vizeket gyártók abban a reményben hozták forgalomba, hogy sikerűlni fog azt, mint borvizet népszerűvé tenni, továbbá azt is remélték, hogy e másfél literes, szénsavval telített kűtvizekkel kiszoríthatják a piacról, a mi világ-hírnévként örvendő ásványvizeinket. — Ezt annál is inkább remélhették, mert e vizek üvegartói alakjuknál fogva, valamint az ezzel kapcsolatos reklám a fogyasztóközönség félrevezetése kiválóan alkalmasaknak bizonyultak. E felfeltűnésükben nem is csalódtak, mert az ásványvizeket, tehát gyógyvizeket fogyasztó közönség nagyrésze még ma sem tudja, hányadán áll ezekkel a sokféle szénsavval telített kűtvizekkel szemben. Ugyanis az ásványvizek ugyanúgy, mint a kűtvizek szénsavval telítettek és ez okból a fogyasztó a kettő között disztinzióvalni nem képes. Ezeknek alapján előállhat az az eset, hogy a magát kuralni akaró fogyasztó gyógyviz helyett értéktelen kűtvizet gyógykezelí magát.

Ezek a csattos vizek, melyek Zóna, Kisszakasz, Károlyi, Fülleres és egyéb elnevezések alatt kerülnek forgalomba, jobbara a sörgyárak kreatúrái, tehát azon sörgyárak termelvényei, melyeknek sörtermékeit mi italmérők hozzuk forgalomba. Meg kell jegeznim mélyen tisztelt kartársaim, hogy minthogy a legtöbb közhasználati és élvezeti cikknek termelői, előállítatói kartelekbe tömörűlve diktálják az árakat, ugyanúgy e csattosvizek töltetői is kartelekbe tömörűlve kényserítik reánk állandóan változó árakat. Teljes képzetelenség, hogy például azon Kisszakasz víz, mely nevét és árát a villamosokon használt kisszakaszról vette — és Zóna víz, valamint epigonjai úgy változtat-

sák árakat, hogy a szél fúj, illetve úgy, ahogy a kútvizkartert változó érdekei azt megkövetelik. Hatfilléres áron indultak, amit hamarosan feltornáztak 10 fillérré, majd 8 fillérért adták. De az árat hamarosan megbánva, visszamentek 6 fillérré. Telt-múlt az idő, 10 fillér lett belőle s azóta úgy hullámzik az ára, mint viharos időben a Balaton.

— A csatlós vizek árusításánál elő-
 áit az a furcsa eset, hogy konkurren-
 ciát csinál nekünk az a vizkarter, mely-
 nek legoszlopabb tagjai a velünk üz-
 leti összeköttetésben lévő sörgyarak. —
 Ügynökeik elárasztják az uccákat és
 hávról-házra járvá kínálják a testfel-
 ielket üdítő szénsavval telített italai-
 kat. Ujabb időkben már ezzel sem elé-
 gednek meg, amennyiben nem csupán
 a házakat, hanem minden elképzelhető
 üzletet — pékség, zöldséges, festékes
 üzlet és a többi — elárasztják vizeik-
 kel, akik aztán vígan csinálják velünk
 szemben a konkurrenciát. Meg kell je-
 gyezni, hogy az említett üzletek tulaj-
 donosa vizárúsításra jogosító iparen-
 gedéllyel nem rendelkeznek, tehát ki-
 merítik a kihágás kritériumát, a mire
 innen vagyok bátor felhívni az illeté-
 kes hatóságok figyelmét.

Ezek azok a visszasságok, melyek
 ellen kongresszusunknak kell a leg-
 messzebbmenően tiltakozni a sörgyá-
 rak igazgatósága előtt. De tiltakozni
 kell az egész ország gazdasági életét
 aláaknázó kartekek rút kinövése, a viz-
 kartert túlkapásai ellen is. Tiltakozni
 kell mindazon konkurrencia ellen, amit
 a sörgyarak támaszhatnak velünk
 szemben, tehát azokkal szemben, kik
 mindent elkövetnek, hogy a sört men-
 től szélesebb rétegek között tegyék
 népszerűvé.

Hogy a változól sérelmek megszün-
 nek, a következő határozati javaslatot
 van szerencsém beterjeszteni: Utasítsa
 a kongresszus a Szövetség vezetését,
 hogy lépjen közbe a kereskedelmi mi-
 niszter úrnál a vizkarter megszűntetése
 érdekében Kérje továbbá a miniszter
 urat, hogy szüntesse be mindazon szén-
 savval telített másféliliteres vizek for-
 galombahozatalát, gyártását, melyek
 ásványi jelleggel nem bírnak, azért,
 mert a közönség félrevezetésére alkalm-
 asak s ezzel veszélyeztetik a magyar
 ásványvizek kitünő hírnevét. (Általános
 helyesítés).

Tassi István (Kecskemét): A kecskeméti
 szakosztály az 1935. évben Zala-
 egerszegen tartott országos kongressz-
 szuson javasolta a korecsmai hitel tilal-
 mára szóló rendelet hatályon kívül he-
 lyezését és ez irányban a minisztérium-
 hoz való előterjesztését, hogy a ven-
 déglátó iparosoknak is a megélhetésük
 érdekében módjuk és alkalmuk legyen
 a fogyasztót hitelben kiszolgálni, mert
 ennek felmerülte az élet és forgalom
 által hozott helyzetből kifolyólag gyak-
 ran elkerülhetetlen, ezzel szemben a
 vendéglátó iparos ezen kényszer da-
 cára a hitelezett összeg tekintetében a
 tilalom folytán teljesen ki van szolgál-

tatva a fogyasztó utólagos becsületes-
 ségének, s mivel a vendéglátó ipar ezen
 súlyos sérelme tekintetében a kong-
 reszus előterjesztése dacára a minis-
 térium ezideig nem intézkedett, a kecs-
 keméti szakosztály javasolja, hogy a
 minisztérium e tárgyban való intézke-
 désre újból megkeressék és a kong-
 reszus ennek az elintézését sürgesse
 meg a beadandó memorandumban.

Hasonló indítványt tett a Cinkotai
 Vendéglős Szakosztály. Az indítványt
 a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Egyed Mihály (Pécs) miniszternyo-
 zza, hogy keressék meg a kereskede-
 lemügyi miniszter, hogy a termelői
 pincékben lévő boroshordók is idősza-
 konként hitelesíttessenek. Hornyák
 István rövid felszólalása után Mal-
 mos Mihály (Albertiírsa) a záróra-
 hosszabbítási díjak magasságát sérel-
 mezi, valamint a termelői kimérések
 laza ellenőrzését. A pénzügyőrség létszám-
 olya kicsiny, hogy képtelen hi-
 vatásának megfelelni és így a termelői
 kimérésekben egész nap és éjjel utánig
 ellenőrzés nélkül mérik az italt.

Bacsó István (Nagykanizsa) közö-
 netét fejezi ki az előadónak, hogy a
 nagykanizsai kartársak sérelmeit szóba-
 hozta. Nagykanizsa határváros, hin-
 terlandja a trianoni szerződés szerint
 idegen állam fennhatósága alá került,
 ha a városra jéltöz akarnánk használni,
 úgy Nagykanizsa volna a csonka ha-
 zánk „szenvedő” városa. A szakosztály
 nevében ismétli mult évi meghívóját
 és kéri, hogy a jövő évi országos kong-
 reszus Nagykanizsán rendezessék.

Szűcs Mihály elnök közli, hogy a
 Szövetségnek legutóbb jóváhagyott
 módosított alapszabályai értelmében a
 kongresszus helyének megállapítása
 az intézőbizottság hatáskörébe tarto-
 zik. A nagykanizsai kartársak meghí-
 vóját annak idején az intézőbizottság
 fogja tárgyalni. Egyben bejelenti,
 hogy Nagykanizsa megyei város pol-
 gármesterétől távirat érkezett, amely-
 ben elmaradását hivatalos elfoglaltsá-
 ga miatt kimentti és a jövő évi kong-
 reszust Nagykanizsára hívja. —
 Ugyancsak távolmaradását kimentette
 Keszei Vince. Hornyák István
 pótlólag kéri, hogy a Szövetség elnök-
 sége hasson oda, hogy a visszaelő ter-
 melői kimérékre szigorúbb szankcióit
 léptessen életbe a pénzügyminiszter.

Elnök javasolja, hogy dr. Sár-
 kány Gyula Cegléd városának pol-
 gármesterét, kinek közreműködésével
 sikerült a kongresszust megrendezni,
 a kongresszus válassza meg a Szövet-
 ség disztagjává. (Lelkes éljenzés). —
 Dr. Sárkány Gyula hálás köszö-
 netet mond a megtiszteltetésért.

Ezután elnök rövid záróbeszédével a
 kongresszusi tanácskozást berekesz-
 tette, utána a vendégek elénekelték a
 Himnuszot.

A Kristály-vizet

forgalombahozza a Szent Lukács
 Gyógyfürdő Kristálykút vállalat
 Telefon: 15-60-80.

Vendéglőmet házzal együtt
 a község főtulajdonán eladom.
 Bővebbet: **Skrabán Ferenc**
 vendéglős, Aszód

KÜLÖNFÉLE

KÖZLEMÉNYEK

Megszűnnek a szakvizsgák.

Az ipartörvénynovella végrehajtási
 rendelete megszünteti a szakvizsgát. —
 Szakvizsgát csak 1937 január 14-ig en-
 gedélyez a rendelet, azután már a kö-
 telező mestervizsga lép helyébe. *Emel-
 fogva ajánlatos, hogy azok, akiknek
 a szakvizsga letételére meg van a tör-
 vényes jogcímük, sürgősen kérelmez-
 zék a szakvizsgára való bocsátást.*

A Budapest-környéki

szakmai alakulatok elnökei e hó 20-án
 értekezletet tartanak.

Október havozán

kezdődött az év negyedik negyede. —
 Ez alkalommal ismételtén felkérjük
 azokat a kartársakat, akik az előfize-
 tetési díjjal hátralekban vannak, vagy
 az előfizetés megújítása iránt még
 nem intézkedtek, sziveskedjenek az
 esedékes díjat vagy a megküldött pos-
 tabefizetőlapon vagy postautalványon
 sürgősen kiadóhivatalunk címére be-
 küldeni.

A korecsmai hitel engedélyezése.

Az Országos Szövetség tudvalegőleg
 mozgalmat indított a korecsmai hiteltől
 szóló törvény módosítására és kérte a
 korecsmai hitelnek visszaállítását. —
 A Budapesti Kereskedelmi és Iparka-
 mara, az Orsz. Szövetség kérelmét
 pártfogolva, olyan felterjesztést inté-
 zett a kormányhoz, hogy a perelhető
 minimális hitelkeretet 10 pengőben áll-
 lapítsa meg, ami nagyjában fedezné az
 egyszeri fogyasztás keretét. Ezt a ké-
 relmet a debreceni ker. és iparkamara
 — mikép ezt az Orsz. Szövetséggel kö-
 zölte — magáévá tette és hasonló fel-
 irattal fordult a kormányhoz.

Október 19-én kezdődik a borkezelési tanfolyam.

A II napes borkezelési tanfolyam
 Budafokon a m. kir. állami pincemes-
 teri szakiskolában hétfőn, e hó 19-én
 kezdődik. Azok, akik e tanfolyamon
 még résztvenni kívánnak, beiratás
 céljából e hó 18-áig még jelentkez-
 hetnek az Országos Szövetség irodájában
 Budapest, VI, Csengery u. 51. sz.
 a'att.

Halalozás.

Lippay István dr., az IPOSz tb.
 igazgatója e hó 10-én 50 éves korában
 váratlanul elhunyt.

Termelői borkimérések nem árulhatnak
 szikvizet.

Erről a kereskedelemügyi miniszter

rendelete így szól: Ujabbán az a gyakorlat kezd kialakulni, hogy a bortermelői kimérések az általuk elárúsított bort szódavízzel, vagy ásványvízzel keverten árusítják. A bortermelőik sajáttermésű boraikat azonban azok kimérésénél szódavízzel vagy ásványvízzel nem keverhetik és részükre ilyen engedély ki nem adható, minthogy a bornak ily keverése már iparszerű tevékenység. Az iparszerű tevékenységet pedig csak az arra vonatkozó iparjogosítvány birtokában lehet üzni, azaz a bornak szódavízzel, vagy ásványvízzel való keverését csak a vendéglői vagy koresmaipari jogosítvánnyal bíró iparúzők végezhetik.

Nem jár felmondási illetmény.

A Kúria konkrét esetben ítélettel kimondotta, hogy az az alkalmazott, aki a szolgálatot önként, jogos ok nélkül hagyja el, a felmondási időre fizetést követelni nem jogosult. (C. II. 68—1933).

Szinleges tanviszony nem képesít.

Az iparügyi miniszter 13.316—1935. sz. alatt egy tanszerződést megsemmisített, mert kiderült, hogy a tanonc nappal saját úridivat üzletét vezette és csak hetenként háromszor, az esti órákban járt a mester műhelyébe.

HIRDETMÉNY. A m. kir. rendőrség győri kapitánysága Deutsch Sándor kapuvári lakos borkereskedőt azért, mert Imperial Brandy címmel borpárlatot készített és forgalomba hozta, 30 pengő pénzbüntetésre, Krausz Jenő kereskedő, győri lakost pedig azért, mert a fentebb jelzett borpárlatot eladás végett üzletében tartotta, 10 pengő pénzbüntetésre s a felmerülő költségek viselésére ítélte. Győr, 1936 szeptember hó 15-én. Olvashatatlan aláírás, rbró.

Bornak tiltott anyaggal festése, továbbá a festéshez szolgáló tiltott anyag eladása.

Az elsőfokú rendőri büntetőbíróóság I. rendű terheltet az Amerikába való szállításra szánt bornak tiltott anyaggal való megfestése, az illatszerekkel III. t. terheltet pedig a bor megfestéséhez tiltott anyagnak eladása miatt az 1924:XL. tc.-be foglalt bortörvény 7. és 42. §-ai alapján elítélte a következő megokolással:

Az 1929:IX. tc. 7. § 15. pontja szerint tilos a bor színének javítására a megengedett égetett cukron és szaffron kivűl minden más ásványi, vagy növényi festőanyagot használni. — Ugyancsak fejezi ki a B. T. 42. §-ának 1. illetőleg 3. pontja, amikor a forga-

lombahozatalra szánt ital kezelésén tiltott anyagok használatát, illetőleg a bor meghamisítására való tanácsadást, útmutatás készítését, vagy bármilyen módon való terjesztését kihágás miatt terjedhető elzárással rendeli büntetni.

I. r. terheltnek az eljárás egyéb adataival összhangban álló beismerése alapján beigazoltam, hogy Amerikába szállításra szánt bornak megfestését ő maga eszközölte, illetve eszközölte. Ezt a bort a vegyvizsgálat tiltott módon festett, ha is bornak találta. Mindezek alapján kétségtelen, hogy I. r. terhelt a ternére rótt kihágást elkövette.

III. r. terhelt nem ismerte be, de nem is tagadta, hogy I. r. terhelt részére a bor festéséhez tiltott anyagot adott volna el, azonban azt adta elő, hogy ő nem tudta azt, hogy a kiszolgáltatót festőanyag bor festéséhez kell. I. r. terhelt szemébe mondta III. r. terheltnek, hogy ő (I. r. terhelt) megmondta III. r. terheltnek, hogy borkfestő anyagot kér s III. r. terhelt: „most már tudom” szavakkal adta I. r. terheltnek a borkfestéshez szolgáló anyagot, amit a vegyvizsgálat tiltott anyagnak talált. I. r. terheltnek III. r. terhelt szemébe mondott vallomása alapján beigazoltam, vettem tehát, hogy III. r. terhelt borkfestés céljára tiltott anyagot adott el, mely esélyemre kimondta az 1929. IX. tc. 7. § 15. pontjában meghatározott kihágás tényállásukat. III. r. terhelt tehát a kihágást elkövette.

A m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya 586—1935. kih. sz. ítéletével a II. fokú ítéletet szintén helybenhagyta.

Ipari szakvizsgárbocsátás elleni felszólalás.

Az 1929:XXX. tc. 47. §-ának (i) bekezdése értelmében jogorvoslati élhet mindenki, akinek jogát vagy érdekét a közigazgatási határozat (intézkedés) érinti (érdekei). Az érdekeltiség mibenlétét a jogszabályok ugyan nem állapítják meg pontosan, a kialakult gyakorlat szerint azonban a szakvizgára bocsátás jogosságát az iparhatósággal szemben sem a kereskedelmi és iparkamarák (65.031—1924. K. M. számú elvi döntés), sem az ipartestület és tagjai, illetőleg még az ugyanazt az ipart üző iparosok sem tehetik vizsgálat tárgyává és a vizsgátrabocsátás tárgyában hozott véglatározat ellen jogorvoslatlall nem élhetnek. Az említették szerepe legfeljebb az lehet, hogy amennyiben a szakvizgálatra bocsátás szabályszerű feltételeinek hiányáról szereznek tudomást, ezt a körülményt az eljáró iparhatósággal közérdekből közölhetik — Egyébként az illetékes ipartestület az 1902:XII. tc. 41. §-a szerint a képesítéshez kötött, iparra szóló iparjogosítványt kiadása előtt a szakképzettség igazolására vonatkozó iratokat

(ideértve azokat az iratokat is, amelyek alapján az iparhatóság az illetőt szakvizsgálatra bocsátotta) megtekintheti és amennyiben úgy találja, hogy a szakvizsgálatra bocsátás nem volt jogos, az iparigazolvány kiadása ellen felszólalhat. (20.812—1936. szám alatt, Iparügyi Miniszter határozata).

Ahová többé nem adnak italméresi engedélyt.

A székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság 131.042/2—1936. V. fő. szám alatt közli, hogy a nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminisztérium 99265—1936. XV. fő. magas rendeletével a VII. ker. Tisza Kálmán tér 1. szám alatti házban levő helyiséget vendéglői és kocsmai italmérés szempontjából tiltott helynek minősítette.

Mint képzett vendéglős

keresek VIDÉKEN jobb üzletet, ez idő szerint vasúti vendéglős vagyok. Nem baj, ha az üzlet egy kissé elis van hanyagolva. Különösen megkeresem azokat a Kartársakat, akik családai okokból akarják az üzletüket felhagyni. Magam 55 éves övegy ember vagyok, kitünő kondícióval, esetleg benősülnék. Szíves megkeresésüket kérem zár borítékban 20 filléres bélyeggel ellátva címzetlenül a FOGADÓ kiadóhivatalába, Budapest, VI. Csengery u. 51. sz. alá küldeni.

ÜZLETI HIREK

Maglód. Stancák József volt fővárosi főpincér Maglódon, a nyaralótelepen egy csinosan berendezett polgári vendéglőt létesített.

Helyváltozás. Hernitz Orbán, mi-kép legutóbbi lapszámunkban tévesen írtuk, a „Löver szálló”-ban Sopronban nem a főpincéri, hanem főportázi állást tölti be.

Ifj. Grünwald Mór

IV. Ferenc József rakpart 6.
Telefonszám: 1-843-39.

Üveg és porcellán

100 év óta fennálló

jóforgalmú vendéglő

VESZPRÉMBEN családi okok miatt november 1-re teljes berendezéssel A T A D Ó.
Ajánlatok „Ritka alkalom, Veszprém” jellegre Bloekner J. hirdető irodába Budapest, Vilmos császár út 33. kéretnek.

Fellner Béla

t.ü.v.

Első belvárosi szállodalai, vendéglői és kávéházi személyzeteket közvefűző iroda

Budapest, IV., Molnár ucca 3.
Telefon: 1-814-01.